

ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ВХ.№ 354-01-4 / 24.01.2003 г.

Проект!

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ Й ДОПЪЛНЕНИЕ НА КОДЕКСА ЗА
ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ**

I. В § 3 (1) от Преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за задължително обществено осигуряване се правят следните изменения и допълнения:

§3. (1) До 31 декември 2005 година включително лицата по чл.6 и чл.7 от отмененият Закон за пенсиите могат да се пенсионират при условията на разпоредбите на тези членове.

Мотиви:

1. При сега съществуващата редакция на текста, към 01.06.2003 г. една голяма част от кадровите военнослужещи завършили военните училища в периода 1980 - 1988 г. ще бъдат принудени да избират между гарантираният, но много по-малък доход - пенсията, пред вероятността с прекрачването в 2004 г. продължаващото реформиране на въоръжените сили да ги остави буквално на улицата, без заплата, но което е още по-лошо и без пенсия в близките 10 - 15 г.

2. Този въпрос засяга предимно хора на възраст между 37 и 43 години, а статистическите изследвания недвусмислено сочат, че това е възрастта на най-големият процент безработни и с най-ниски шансове на пазара на труда.

3. Преобладаващата част от намиращите се в тази възраст военнослужещи са семейни и децата им са на възраст между 12 и 20 години. Тяхното отглеждане, възпитание и обучение е свързано с много грижи и не на последно място със значителни финансови средства, тъй като възрастта в която се намират не им позволява да се самоиздържат.

Оставането без какъвто и да било гарантиран доход би имало изключително силен отрицателен социален ефект не само върху кадровите военнослужещи, но и върху техните семейства. Този ефект ще бъде с преки последици, както върху възрастните, но още по-силно ще бъде неговото пагубно отражение върху децата.

4. Предлагащата промяна освен социална има и друга - професионална страна.

Почти без изключение, кадровите военнослужещи за които на 31.12.2003 г. изтича gratuitният период по параграф 3 от ПЗР на КЗО - са завършили академии у нас или в чужбина, граждански висши учебни заведения, заемат отговорни длъжности в главните щабове на видовете въоръжени сили, Генералният щаб на Българската армия или в структури пряко подчинени на министъра на отбраната. Те са доказани професионалисти, чиято дейност има пряко значение за получената през ноември в Прага покана за членство в НАТО. За тяхното обучение са инвестирани огромни средства, които трябва да бъдат възстановени посредством тяхната работа. Ако

проблемът не получи законодателно решение една голяма част от тези офицери ще напуснат по собствено желание армията, което ще се отрази изключително неблагоприятно върху ефективността и качеството на работа на структурите в които са работили. Поканата за НАТО е факт, но истинската работа тепърва предстои.

Чрез предлаганата промяна тези хора ще получат сигурност и това неминуемо ще доведе до една приемственост осъществена без стресове и сътресения на всички нива на управление и ръководство на Българската армия по пътя и за пълноправно членство в НАТО.

5. Предлаганият период на действие до края на 2006 г. е съобразен със следното:

5.1 Засегнати от изтичането на срок на параграф 3 от ПЗР на КЗО са най-вече кадровите военнослужещи, които след 31.12.2003 г., когато ще са лишени от възможността да се пенсионират при условията на чл.6 от отмененият Закон за пенсиите - при прослужени 20 години, няма да са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.69 на сега действащият Кодекс за задължително осигуряване, която е определена на 25 прослужени години.

5.2 Завършилите военни училища до 1980 г. включително към 31.12.03 ще са придобили право на пенсия тъй като повечето ще са прослужили 25, години, а онези които имат 24 или 23 биха могли да се възползват от разпоредбата на параграф 9, ал. 2, от ПЗР на КЗО, даваща възможност за "закупуване", на стаж, чийто срок на действие е определен до 2005 г. включително.

5.3 Завършилите след 19.88 г., са на възраст 35 г. и по-млади, което ги прави по-конкурентноспособни, на пазара на труда. Също така, след либерализиране на условията за обучение във граждански висши училища след 1990 г. една голяма част придобиха второ висше образование, което, само по себе си увеличава шансовете им за работа извън въоръжените сили.

5.4 Съществува голяма вероятност онези от тях, които не бъдат засегнати от "План 2004", успешно да служат до навършване на пределна възраст.

II. В чл.104, ал.4 от КЗОО след думата "категория", се добавя:

На завършилите военни училища след 1983 г., включително, годините на обучение им се признават за първа категория труд.

Мотиви:

1. Съгласно провеждащата се реформа в Министерството на отбраната и Въоръжените сили на Република България в края на 2004 г. мирновременната армия на България трябва да се състои от 45 000 души, което означава, че до тогава трябва да бъдат съкратени над 7 000 души от Българската армия. От тези 7000 души близо 2 000 са офицери и почти толкова сержанти, които отиват на улицата като безработни. На много от тези военни не им достига от 1 месец до 3-4 години трудов стаж за пенсия, която би била за тях малък, но гарантиран постоянен доход.

С предлаганата добавка в Кодекса за задължителното обществено осигуряване ще бъде намалена значително социалната цена на реформата в Българската армия, признавайки за първа категория труд обучението във военните училища. По този начин държавата ще покаже ясно грижата си за освобождаваните, съгласно реформата, военни.

2. Периодът на обучение на кадровите военнослужещи, е белязан с изключително напрежение, което по никакъв начин не може да бъде сравнено с това на наборната военна служба или на обучението на студентите в гражданските висши учебни заведения. За тези 4 или 5 години бъдещите сержанти и офицери трябва да получат едновременно висшето си гражданско образование и същевременно да се подготвят за военната си длъжност. Една съпоставка на учебните планове и хорариум часове на техните граждански специалности с която и да е сходна такава в гражданско ВУЗ би показала, че те са не по-малко от 80-90 % от тези в гражданското ВУЗ.

2. Този обективен факт е постигнат с цената на изключително умствено и

психическо натоварване, изразяващо се в по 7-8 редовни часа на ден, задължителна и контролирана самостоятелна подготовка в продължение на още 3-4 часа след обяд, а не са редки и случаите, когато занятията продължават вечер до 22 часа.

3. Цялата тази учебна дейност е съпроводена с провеждане на много практически занятия с използване на огнестрелно оръжие, боеприпаси и други опасни за живота и здравето на мнозина средства, носене на 24 часови бойни дежурства 3-5 пъти месечно, където още от началото на обучението кадровият военнослужещ е изложен на постоянен стрес и лична отговорност за евентуални вреди. Това е и причината през първата година на обучението да напускат около 20 % от приетите курсанти.

Компенсирането на трудностите, съпровождани изграждането на кадровите военнослужещи е не само социално оправдано, то е социално наложително. И отговорността за това е именно на държавата, защото през целият си служебен път - от постъпването си в училищата - до напускането на армията, военнослужещият има една отговорност - да защитава при нужда държавата, ако се наложи да даде здравето си и живота си дори за нея, и за това той се готви през цялата си кариера.

По тази причина и държавата в лицето на парламента трябва да намери адекватно решение на наболелият проблем. Отдавайки заслуженото на тези, които са посветили, живота си на нея, държавата всъщност помага на себе си.

Вносител: Светослав Спасов /НДСВ/